

فصلنامه علمی - پژوهشی رهیافتی نو در مدیریت آموزشی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت
سال سوم - شماره ۲ - تابستان ۹۱
صفحه ۱۳۸-۱۱۹

تناسب نیازهای بخش صنعت با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای هنرستان‌های دخترانه و پسرانه (مطالعه موردنی شهرستان فلاورجان)

نرگس کشتی آرای^۱، علیرضا یوسفی^۲ و سهیلا موسوی^۳

چکیده

این پژوهش به بررسی تناسب بین نیازهای بخش صنعت شهرستان فلاورجان با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای هنرستان‌های دخترانه و پسرانه شهرستان سال ۱۳۸۸-۱۳۸۹ پرداخته است. روش پژوهش توصیفی بود که در دو بخش نیازسنجی و تحلیل اسناد انجام گرفت و در بخش نیازسنجی از روش دلفاوی استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش کارفرمایان بخش صنعت شهرستان فلاورجان که مشتمل بر ۲۱۸ نفر بودند و تعداد ۵۲ نفر آنها به شیوه نمونه‌گیری طبقه‌ای تصادفی انتخاب شدند. شیوه‌های جمع آوری داده‌ها در این پژوهش، اسناد و مدارک بالادستی شامل: سند توسعه بخشی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، سالنامه آماری سال ۱۳۸۷ استان اصفهان، اسناد و مدارک موجود در معاونت برنامه‌ریزی استانداری اصفهان، اداره آموزش و پرورش و خانه صنعت و معدن شهرستان فلاورجان، همچنین، منابع موجود در کتابخانه بود. بمنظور تجزیه و تحلیل داده‌های این پژوهش از روش تحلیل اسناد و در سطح آمار توصیفی از فراوانی و درصد استفاده شد. یافته‌ها بیانگر آن بودند که بین نیازهای شهرستان در بخش صنعت با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای موجود هنرستان‌های دخترانه و پسرانه در رشتۀ‌های جوشکاری، برق صنعتی، الکترونیک، نقشه‌کشی صنعتی، مکانیک خودرو، طراحی بسته‌بندی، ماشین ابزار، آبکاری فلزات، ساختمان، حسابداری، گرافیک کامپیوترا و امور اداری تناسب نسبی وجود داشت. همچنین، نتایج پژوهش نشان دادند که بین نیازهای صنعت شهرستان با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای زمینه صنعت موجود در

۱- استادیار گروه علوم تربیتی، واحد خواراسگان (اصفهان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

۲- دانشیار مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

۳- دانش آموخته کارشناسی ارشد، واحد خواراسگان (اصفهان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

*- نویسنده مسئول مقاله: keshtiaray@gmail.com

هنرستان‌های دخترانه و پسرانه در رشته‌های تاسیسات حرارتی – برودتی، برق ساختمان، نقشه کشی ساختمان، معماری داخلی، تعمیر موتور و برق خودرو در زمینه مورد بررسی تناسب وجود نداشت.

واژه‌های کلیدی: نیاز، نیازسنجی، آموزش‌های فنی حرفه‌ای و کاردانش، صنعت.

مقدمه

آموزش و پرورش به عنوان یکی از نهادهای زیربنایی در جامعه نقشی مهم و انکارناپذیر در آماده‌سازی و توزیع افراد جامعه در جایگاه مناسبشان برعهده دارد. نیروی کار آموزش‌دیده برای دستیابی به توان اقتصادی در بخش‌های گوناگون جامعه نقش کلیدی دارد. به همین دلیل، سرمایه‌گذاری برای آموزش فنی و حرفه‌ای نوعی سرمایه‌گذاری برای آینده است. کشورهایی که به اهمیت آموزش و نقش آن در اقتصاد آینده پی بردند و هم‌زمان دغدغه توسعه یافته‌گی نیز دارند، Salehi, (2009).

آموزش افراد را توانا می‌سازد و در معرض تغییر و تحول قرار می‌دهد. هر اندازه افراد از آموزش بیش‌تری بهره‌مند شوند، قابلیت و قدرت تولیدی بیش‌تری دریافت می‌دارند (Emadzadeh, 2003).

عموماً آموزش‌های فنی و حرفه‌ای برای مزایای شغلی ناشی از آمادگی حرفه‌ای ویژه با تأکید بر مهارت‌های فنی و استخدامی پایه تدوین شده‌اند (Hoachlander, 2005). هم اکنون، کارفرمایان، دانش آموخته‌های فنی و حرفه ای را نیاز دارند که مهارت‌های غیر فنی یا مهارت‌های عادی داشته باشند. این مهارت‌ها عبارتند از: دانستن روش یادگیری، صلاحیت در خواندن و نوشتan و محاسبه و گوش دادن مؤثر، مهارت‌های ارتباطی کلامی، سازش‌پذیری از راه تفکر خلاق و حل مسئله و مدیریت فردی با خودبازی قوی و مهارت‌های بین فردی، قابلیت کار تیمی و رهبری تأثیرگذار. در حالی که در گذشته در صنعت تأکید بر مهارت‌های دستی بود و سیستم کارخانه به وسیله انسان اداره و کنترل می‌شد (Mopinga,Branett&Redman,2005).

بهز عم کلاین^۱ "طرح و ایده جهانی سازی چالش‌های بی‌شماری را در سراسر جهان بوجود آورده و باعث ایجاد رقابت‌های اقتصادی بین تمامی جوامع شده است. در حالی که نهادهای آموزش عالی در برخورد با این چالش‌ها چندان موفق نبوده‌اند و آموزش‌های فنی و حرفه‌ای نسبت به آموزش‌های

^۱ -Clean

عالی به خوبی از عهده این کار برآمدند، ولی بهدلیل بی توجهی دولتها به این نوع آموزش‌ها و اختصاص ندادن بودجه کافی به آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در نرخ ثبت نام این دوره‌ها کاهش صورت گرفته است" (Tontopas, 2002:20).

تنگناهای اساسی آموزش فنی و حرفه‌ای در ایران را شامل پراکندگی سازمان نظام آموزش فنی و حرفه‌ای، نبود پاسخگویی به نیازهای صنعت و ارتباط با این بخش و فقدان یک مبنای نظری برای آموزش‌های فنی و حرفه‌ای ب بواسطه نبود ارتباط با مراکز علمی و پژوهشی بر Sherman است. وی یادآور می‌شود که برای حمایت علمی و توسعه مفاهیم آموزش فنی و حرفه‌ای و تولید راهکارهای علمی برای حل معضلات این نظام نیازمند ایجاد بسترهایی مانند پژوهشی شدن ساختارها و تأسیس مراکز پژوهشی در زمینه‌های فنی و حرفه‌ای و همچنین تأسیس و توسعه نهادهای مدنی مانند اتحادیه‌های کارفرمایی و کارگری است تا به کمک آنها بتوان سازمان‌هایی تأسیس نمود که قادر باشد رابطه مستمر بین آموزش و بخش تولید را فراهم سازد (Khalaghi, 2002).

شروعت زاده در پژوهشی با موضوع بررسی وضعیت تحصیلی و شغلی دانش‌آموختگان آموزش متوسطه کشاورزی در ایران به این نتایج دست یافت که $57/3$ درصد از دانش‌آموختگان کشاورزی بیکار، $6/5$ درصد شاغل در رشته نا مرتبط، 88 درصد از دانش‌آموختگان به رشته تحصیلی خود علاقه‌مند بودند و 82 درصد نیز توانمندی خود را به اشتغال در زمینه کشاورزی کافی می‌دانستند (Shariatzadeh, 2003).

میر احمدی در پژوهشی با عنوان «بررسی میزان جذب دانش‌آموختگان و تناسب آموزش‌های فنی و حرفه‌ای با شرایط اقلیمی منطقه‌ای شهرستان فارسان» به این نتایج دست یافت که میزان جذب دانش‌آموختگان $28/3$ درصد، تناسب شغل بارشته 60 درصد، محل اشتغال بیشتر شخصی است، میزان درآمد کمتر از 150 هزار تومان و بالاترین علت جذب در مشاغل نا مرتبط، نبود شغل متناسب و مرتبط، در منطقه بود. چگونگی جذب دانش‌آموختگان در مشاغل از راه مراجعة مستقیم به کارگاه بالاترین دلیل عدم رضایت دانش‌آموختگان ناکافی بودن حقوق و درآمد بوده است. همچنین بالاترین میزان جذب در رشته‌های حسابداری با 100 درصد و اتومکانیک با $66/7$ درصد و کشاورزی با $61/5$ درصد بوده است. تناسب رشته‌ها با شرایط اقلیمی منطقه‌ای تا حدودی برقرار بوده است. بین میزان جذب دانش‌آموختگان و جنسیت رابطه وجود دارد. دانش‌آموختگان زن در مقایسه با دانش‌آموختگان مرد بیشتر جذب بازار کار شده بودند (Mirahmadi, 2008).

پژوهشی با عنوان آموزش فنی و حرفه‌ای در فلیپین (۲۰۰۳) انجام شد. هدف این پژوهش ایجاد دیدگاههای نوین در زمینه مطالعات آموزش صنعتی بود که روی نهادها و شرکت‌های آموزشی

متمرکز شده بودند. یافته‌های این پژوهش با سیاست‌های بازار کار بویژه بر قابلیت سیار بودن، گردش کار، داده‌های بازار کار و اشتغال ارتباط داشت (Abdelkarim, 2003).

در پژوهشی با عنوان آموزش فنی و حرفه‌ای در استرالیا، پژوهشگر به این نتیجه رسید که هدف از این آموزش‌ها در استرالیا ایجاد کشوری هوشمند و توسعه یک محیط کاری چند مهارت‌ه است. علت ایجاد این سیاست ناشی از افزایش تعداد دانشآموزان بود که به‌گونه سنتی در دانشکده‌های فنی و حرفه‌ای تحصیل می‌کردند. هدف دیگر این آموزش‌ها پاسخگویی به نیازهای صنعتی و صنایع آن کشور بود (Wining 2000).

پژوهشی با هدف برآورده ساختن نیازهای محیطی خاص با عنوان بازسازی آموزش فنی و حرفه‌ای در هنگ کنگ انجام شد. در این پژوهش شورای آموزش فنی و حرفه‌ای به تحول و ساختدهی محدود از هفت موسسه فنی و دانشکده فنی در هنگ کنگ پرداخت تا سازمانی جدید را ایجاد کند. موسسه آموزش فنی حرفه‌ای نتیجه این تغییرات بود که یک ساختدهی دوباره در زمینه ساختار، فرهنگ مدیریت و برنامه‌ریزی درسی اصلاح شده در آن صورت گیرد تا با نیازهای محیطی هماهنگ باشد (Lamby, 2005).

پژوهشی با عنوان تأثیر آموزش و پرورش فنی و حرفه‌ای در انتقال به کار افراد جوان در استرالیا انجام شد. یافته‌های این پژوهش نشان داد که افراد جوانی که تجربه شرکت در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای را داشته‌اند، برونداد بهتری در مقایسه با افرادی دارند که این آموزش‌ها را ندیده‌اند. هم چنین افراد آموزش دیده سهولت انتقال به کارهای مختلف را نسبت به همیان آموزش ندیده دارند (Woods, 2008).

پژوهشی با هدف بررسی اثر بخشی برنامه‌های آموزش فنی و حرفه‌ای کالج عمومی وان والا و تصمیم‌گیری در ارتباط با استمرار آن‌ها انجام شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که:

- الف) ۸۷/۵ درصد از دانشآموختگان مشغول به کار بودند.
- ب) ۸۷ درصد در مشاغل مرتبط مشغول به کار بودند.
- ج) ۸۳/۷ درصد حقوق افزون بر سایر مزايا دریافت می‌کردند.

۵) ۹۴/۵ درصد از کیفیت برنامه‌های آموزشی کالج رضایت کامل داشتند (Small, 2004).

بنظر می‌رسد کاهش فاصله میان دو نظام آموزشی و اقتصادی و مرتبط کردن آموزش و پرورش با دنیای کار از اهداف مهم نظامهای آموزشی بشمار می‌آید و نظام نوین آموزش متوسطه در کشور ما نیز عمدتاً با توجه به اهداف یاد شده طراحی و اجرا شده است. آموزش‌های فنی و حرفه‌ای به عنوان یکی از منابع اصلی تأمین نیروی انسانی ماهر برای توسعه اقتصادی و اجتماعی، جایگاهی ویژه در نظام آموزشی کشور دارد. این آموزش‌ها نقشی مهم در کارآمد نمودن بخش عظیمی از

جوانان جامعه که توانایی‌های محدودتر تحصیلی و علایق کاری و فنی دارند، بر عهده دارد. موفقیت‌های اجتماعی و اقتصادی و شغلی دانش آموختگان هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای و کار و دانش که بسیاری از آن‌ها متعلق به طبقات محروم جامعه‌اند، از نتایج و اهداف مورد انتظار هنرستان‌هاست.

توزیع رشته‌های فنی و حرفه‌ای بدون درنظر گرفتن شرایط و استعدادهای خدادادی منطقه و نیاز بخش‌های اقتصادی و اجتماعی افزون بر این که اتفاق سرمایه‌های آموزشی را در پی دارد، شرایط نامناسب کاریابی را برای دانش آموختگان بوجود می‌آورد. حل این مهم به بررسی و تشخیص اولویت‌ها و شرایط اقلیمی مناطق و همچنین، کسب آگاهی عمیق به تمام جواب در زمینه سرمایه‌گذاری‌های بعدی نیاز دارد. ویژگی‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی منطقه فلاورجان بستری مناسب برای گسترش برنامه‌های آموزش فنی و حرفه‌ای در زمینه صنعت می‌باشد. پژوهشگر که تجربه کاری در سمت مشاور هنرستان‌های کاردانش و فنی و حرفه‌ای را داشته است و با دانش آموختگان شاخه‌های فنی و حرفه‌ای از نزدیک ارتباط داشته، بارها شاهد بیکاری یا نداشتن ارتباط شغل با رشته تحصیلی این عزیزان بوده، همواره این پرسش را در ذهن پرورانده که چرا سرمایه‌های عظیمی که در این راه صرف شده باید به اینجا ختم شود؟

آن‌چه مسئله اصلی این پژوهش را تشکیل داده است این است که نیازمندی‌های آموزشی بخش صنعت شهرستان فلاورجان کدامند و تناسب این نیازها با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای چگونه است تا با شناخت نیازها برنامه‌ریزان آموزش و پرورش بتوانند آموزش‌های خود را در این راستا تقویت نمایند زیرا نبود توازن برنامه‌های آموزش فنی و حرفه‌ای با نیازهای منطقه در بخش‌های گوناگون موجب می‌گردد تا دانش آموختگان از همسوی رشته تحصیلی با شغل بخوردار نشوند و از سوی دیگر، جهت اشتغال در رشته آموزشی خود به دیگر مناطق مهاجرت نمایند.

پرسش‌های پژوهش

- ۱- نیازهای شهرستان فلاورجان در بخش صنعت کدامند؟
- ۲- آیا بین نیازهای شهرستان فلاورجان در بخش صنعت با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای هنرستان‌های دخترانه و پسرانه در این شهرستان تناسب وجود دارد؟

روش پژوهش

روش پژوهش توصیفی است و در دو بخش نیازسنجی و تحلیل اسناد انجام گرفته است که در بخش نیازسنجی از روش دلفای استفاده شده است. ابتدا با استفاده از روش دلفای به جمع‌آوری

نظرات کارفرمایان بخش صنعت شهرستان فلاورجان درباره آموزش‌های فنی و حرفه‌ای مورد نیاز این بخش‌ها پرداخته شد. سپس براساس روش توصیفی - تحلیل استناد به یافته‌هایی درباره وضع موجود بخش صنعت شهرستان و همچنین، رشتۀ‌های موجود در هنرستان‌های کاردانش و فنی و حرفه‌ای دخترانه و پسرانه شهرستان اقدام شد و در نهایت، تناسب بین نیازهای منطقه با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای به‌گونه نسبی مشخص گردید.

جامعه آماری، روش نمونه‌گیری و شیوه‌های جمع‌آوری داده‌ها

جامعه آماری پژوهش را کارفرمایان بخش صنعت شهرستان فلاورجان که ۲۱۸ نفر بودند و در شش گروه کارفرمایان صنایع فلزات اساسی، فابریکی و خودرو، کارفرمایان صنایع ماشین آلات و تجهیزات، کارفرمایان صنایع شیمیایی، سولزی و بازیافت، کارفرمایان صنایع برق و الکترونیک و فناوری داده‌ها، کارفرمایان صنایع معدنی (کانی غیرفلزی) و کارفرمایان صنایع نساجی پوشاک و چرم طبقه بندی شدند، تشکیل دادند که از هر گروه ۲۵ درصد (۵۲ نفر از مجموع ۲۱۸ نفر جامعه آماری) به عنوان نمونه آماری پژوهش انتخاب شدند. روش نمونه‌گیری در این پژوهش از نوع طبقه‌ای بوده است.

همچنین، از استناد و مدارک بالا دستی شامل: سند توسعه بخشی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، سالنامه آماری سال ۱۳۸۷ استان اصفهان، استناد و مدارک موجود در معاونت برنامه ریزی استانداری اصفهان، اداره آموزش و پرورش، خانه صنعت و معدن شهرستان فلاورجان و منابع موجود در کتابخانه جهت جمع‌آوری داده‌ها استفاده شده است. بمنظور تجزیه و تحلیل داده‌های این پژوهش از روش تحلیل استناد و در سطح آمار توصیفی از فراوانی و درصد استفاده شده است.

جدول ۱- توزیع جامعه آماری کارفرمایان بخش صنعت به تفکیک گروه صنعت شهرستان فلاورجان

ردیف	گروه صنعت	فراوانی	درصد
۱	صنایع فلزات اساسی، فابریکی و خودرو	۱۱۰	۵۰/۶۹
۲	صنایع ماشین آلات و تجهیزات	۴۳	۱۹/۸۱
۳	صنایع شیمیایی، سلولزی و بازیافت	۳۱	۱۴/۲۸
۴	کارفرمایان صنایع برق و الکترونیک و فناوری اطلاعات	۲۰	۹/۲۱
۵	صنایع معدنی (کانی غیرفلزی)	۹	۴/۱۴
۶	صنایع نساجی پوشاسک و چرم	۵	۲/۳
جمع			۱۰۰
۲۱۸			

یافته های پژوهش

یافته های پژوهش عبارتند از:

- (۱) یافته های بدست آمده از نیازسنجی از کارشناسان بخش صنعت شهرستان فلاورجان (۲) یافته های بدست آمده از تحلیل اسناد و مدارک بخش صنعت شهرستان فلاورجان.
- (۲) یافته های بدست آمده از تحلیل اسناد و مدارک دربخش صنعت شهرستان لاورجان
- (۳) یافته های بدست آمده از تحلیل اسناد و مدارک در زمینه آموزش های فنی و حرفه ای موجود در هنرستان های دخترانه و پسرانه شهرستان فلاورجان.
- (۱) یافته های بدست آمده از نیازسنجی از کارشناسان بخش صنعت شهرستان فلاورجان.
- نیازهای بخش صنعت شهرستان فلاورجان از دیدگاه کارفرمایان این بخش که تعداد آن ها ۲۱۸ نفر بودند و به شیوه نمونه گیری طبقه ای- تصادفی ۵۲ نفر از آن ها انتخاب و در نیازسنجی با بکار گیری روش دلفای شرکت نمودند به شرح جدول زیر می باشد.

جدول ۲- توزیع فراوانی و درصد نظرات کارفرمایان بخش صنعت در زمینه نیازهای آموزش فنی و حرفه ای بخش صنعت شهرستان فلاورجان

ردیف	نوع آموزش	فرافرمانی	درصد	ردیف	نوع آموزش	فرافرمانی	درصد	ردیف	فرافرمانی	نوع آموزش	ردیف
۱	ریخته گری			۱	الکترونیک	۱۰۷	۱	۲۸	۲۸	ساختمان	۲۳
				۳		۲۳	۵۳				۲
۲	جوشکاری			۱	قالب سازی فلزی	۱۳۸	۸	۲۵	۲۵	رنگ کاری	۱۵
				۴		۱۵	۴۸				۳
۳	تراشکاری			۱	مصنوعات چوبی	۱۴۶	۷	۲۴	۲۴	مدل سازی	۱۳
				۵		۱۴۶	۴۶				۴
۴	الکترونیک صنعتی			۱	حسابداری	۱۴۶	۷	۲۳	۲۳	ورقکاری	۱۱
				۷		۱۴۶	۴۴				۵
۵	کاربری PIC			۱	استخراج معدن	۹/۶۱	۵	۲۳	۲۰	نقشه کشی صنعتی	۱۱
				۰		۹/۶۱	۲۸				۶
۶	برق صنعتی			۱	گرافیک کامپیوتری	۹/۶۱	۵	۱۸	۱۸	مکانیک خودرو	۹/۶۱
				۱		۹/۶۱	۲۶				۷
۷	مکانیک صنایع			۲	امور اداری	۵/۷۶	۳	۱۴	۱۴	طراحی بسته بندی	۵/۷۶
				۲		۵/۷۶	۲۵				۰
۸	ماشین ابزار			۲	کاربری دستگاه CNC چوب	۵/۷۶	۳	۱۲	۱۲	آبکاری فلزات	۳/۸۴
				۳		۵/۷۶	۲۳				۱
۹	آبکاری فلزات			۲	نساجی	۳/۸۴	۲	۱۲	۱۲	آبکاری فلزات	۳/۸۴
				۴		۳/۸۴	۲۳				۲

بر اساس یافته های جدول ۲ از نظر کارفرمایان بخش صنعت شهرستان نخستین اولویت در زمینه نیازهای آموزش فنی و حرفه ای بخش صنعت رشته ریخته گری می باشد که ۸۴/۵۳ درصد از نظرات مربوط به این آموزش می باشد. در اولویت های بعدی به ترتیب آموزش های فنی و حرفه ای در زمینه جوشکاری با ۴۸/۰۷ درصد، تراشکاری با ۴۶/۱۵ درصد، الکترونیک صنعتی و کاربری

PIC با ۴۴/۲۳ درصد، برق صنعتی با ۳۸/۴۶ درصد، نقشه کشی صنعتی با ۳۴/۶ درصد، مکانیک خودرو با ۲۸/۸۴ درصد، مکانیک صنایع با ۹۲/۲۶ درصد، طراحی بسته بندی با ۲۵ درصد، ماشین ابزار، آبکاری فلزات و الکترونیک با ۲۳/۰۷ درصد، ساختمان و قالب‌سازی فلزی با ۱۵/۳۸ درصد، رنگ کاری مصنوعات چوبی و حسابداری با ۱۳/۴۶ درصد، ورقکاری و مدلسازی با ۱۱/۵۳ درصد، استخراج معدن و گرافیک کامپیوتری با ۹/۶۱ درصد، کاربری دستگاه CNC چوب با ۵/۷۶ درصد، امور اداری و نساجی با ۳/۸۴ درصد در اولویت‌های بعدی قرار دارند.

۲) یافته‌های بدست آمده از تحلیل اسناد و مدارک دربخش صنعت شهرستان فلاورجان "صنایع شهرستان فلاورجان شامل صنایع تولید منسوجات، صنایع چوب، تولید کک و فرآورده‌های حاصل از نفت، تولید مواد شیمیایی و محصولات شیمیایی، تولید محصولات کانی غیر فلزی، تولید فلزات اساسی، تولید محصولات فلزی فابریکی به جز ماشین آلات ، تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده، تولید ماشین آلات مولد و انتقال برق و دستگاه‌های برقی، تولید وسایل نقلیه موتوری و تریلر و نیم تریلر، تولید مبلمان، تولید محصولات غذایی، تولید کاغذ و محصولات کاغذی می‌باشد". (Khania,Kianersi&Karimi, 2004:51)

جدول ۳- شاخص‌های صنعت و معدن شهرستان در مقایسه با استان

شاخص	استان	شهرستان	معدن و صنعت
معدن (تعداد)	۷۶	۲۳	۳۸۵
صنعت (تعداد)	۷۷	۴	۲۰۸۳۶۳

مرجع : معاونت برنامه ریزی استانداری اصفهان ۱۳۸۸
براساس یافته‌های جدول ۳ تعداد صنایع شهرستان ۲۲۴ کارگاه می‌باشد و ۱۰۹۳۸ نفر در این کارگاهها مشغول به کار می‌باشند. همچنین، معادن فعال شهرستان، ۳ معادن می‌باشد و شاغلان معادن شهرستان ۳۹۱ نفر می‌باشند. در شهرستان فلاورجان معادن سنگ آهک پیربکران، معادن سرب و روی ایرانکوه (باما) و آهک‌های مارنی حسن آباد فعال و در حال بهره‌برداری هستند (سالنامه آماری استان اصفهان، ۱۳۸۷).

**جدول ۴- تعداد شاغلین معادن در حال بهره برداری شهرستان فلاورجان بر حسب
مهارت**

سایر	کارکنان خط تولید	جم
کارکنان	امو	جه
اداری، مالی و خدماتی	مهندسی ر حمل و نقل	جه
۲۹	۸۴	۲۰
۳		۱۲
		۲۶۱
		۰
		۳۷۷
		۶۷۰

مرجع : سالنامه آماری استان اصفهان ۱۳۸۷

براساس یافته های جدول ۴ تعداد شاغلان معادن شهرستان ۶۷۰ نفر شامل: ۲۶۱ نفر کارگر ماهر، ۱۲ نفر تکنسین، ۲۰ نفر مهندس، ۸۴ نفر امور حمل و نقل و ۲۹۳ نفر سایر کارکنان اداری، مالی و خدماتی می باشند.

۳ یافته های بدست آمده از تحلیل اسناد و مدارک در زمینه آموزش های فنی و حرفه ای موجود در هنرستان های دخترانه و پسرانه شهرستان فلاورجان

**جدول ۵- کد رشته، عنوان رشته، زمینه، تعداد هنرجو و درصد آموزش های فنی و حرفه ای
هنرستان های دخترانه شاخه کاردانش شهرستان فلاورجان سال تحصیلی ۸۸-۸۹**

رد	کد رشته	عنوان رشته	زمینه	تعداد	در	یف
			هنرجو	صد	در	
۱	۶۱۶۹	مدیریت و برنامه ریزی آموزش	خدمات	۹۴	/۲۶	
		خانواده		۲۱		
۲	۶۱۴۷	خیاطی	خدمات	۹۱	/۵۸	

۲۰						
/۲۵	۶۳	خدمات	تصویر سازی کامپیوتری	۶۱۳۹	۳	
۱۴						
/۰۸	۴۹	خدمات	گرافیک کامپیوتری	۹۹۰۱	۴	
۱۱						
/۰۸	۴۹	خدمات	حسابداری مالی	۶۱۷۲	۵	
۱۱						
/۶۹	۳۴	خدمات	طراحی بسته بندی	۹۹۰۵	۶	
۷						
/۲۳	۳۲	خدمات	امور اداری	۶۱۷۱	۷	
۷						
/۶۱	۱۶	صنعت	معماری داخلی	۸۸۶۱	۸	
۳						
/۱۶	۱۴	صنعت	نقشه کشی ساختمان	۶۱۸۴	۹	
۳						
۱۰	۴۴۲			جمع		
.						

مرجع : اداره آموزش و پرورش فلاورجان ۱۳۸۸
 یافته‌های جدول ۵ حاکی از آن است که در هنرستان‌های دخترانه شاخه کاردانش رشته مهارتی مدیریت و برنامه ریزی آموزش خانواده با ۲۱/۹۶ درصد در رده اول و رشته مهارتی نقشه کشی ساختمان با ۳/۱۶ درصد در رده آخر قرار دارد.

**جدول ۶- کد رشته، عنوان رشته، زمینه، تعداد هنرجو و درصد آموزش‌های فنی و حرفه‌ای هنرستان‌های پسرانه شاخه کاردانش شهرستان فلاورجان سال تحصیلی ۸۸-۸۹
 بر حسب اولویت**

ردیف	کد رشته	عنوان رشته	زمینه	تعداد هنرجو	درصد
۱	۶۲۰۲	ماشین ابزار	صنعت	۹۰	۹۲
۲	۹۹۶۹	برق صنعتی	صنعت	۶۴	۶۱
۳	۶۱۳۴	آبکاری فلزات	صنعت	۶۱	۱۱

ردیف	کد رشته	عنوان رشته	زمینه	تعداد هنرجو	درصد	ردیف
۱	۲۴۷۱	حسابداری بازارگانی	خدمات	۸۰	/۷۵	۳۱
۲	۲۴۱۱	نقشه‌کشی معماری	خدمات	۵۷	/۴۴	۲۵

مرجع : اداره آموزش و پرورش فلاورجان ۱۳۸۸

یافته‌های جدول ۶ حاکی از آن است که در هنرستان‌های پسرانه شاخه کارشناس رشته مهارتی ماشین ابزار با ۱۴/۹۲ درصد بالاترین میزان را در بین رشته‌های دایر در منطقه دارا می‌باشد و رشته نقشه‌کشی ساختمان با ۲/۳۲ درصد کمترین میزان را در بین رشته‌های دایر در منطقه دارا می‌باشد.

جدول ۷ - کد رشته، عنوان رشته، زمینه، تعداد هنرجو و درصد آموزش‌های فنی و حرفه‌ای هنرستان‌های دخترانه شاخه فنی و حرفه‌ای شهرستان فلاورجان سال تحصیلی ۸۸-۸۹

ردیف	کد رشته	عنوان رشته	زمینه	تعداد هنرجو	درصد
۱	۲۴۷۱	حسابداری بازارگانی	خدمات	۸۰	/۷۵
۲	۲۴۱۱	نقشه‌کشی معماری	خدمات	۵۷	/۴۴
				۲۵	۳۱

۲۲/۷۶	۵۱	خدمات	کامپیوتر	۲۵۰۱	۳
۱۶/۰۷	۳۶	خدمات	کودکاری	۲۴۹۱	۴
۱۰۰	۲۲۴		جمع		

مرجع : اداره آموزش و پرورش فلاورجان ۱۳۸۸

براساس یافته‌های جدول ۷ در بین آموزش‌های فنی و حرفه‌ای هنرستان‌های دخترانه شاخه فنی و حرفه‌ای شهرستان فلاورجان بیشترین میزان به رشته حسابداری بازگانی با ۳۱/۷۵ درصد و کمترین میزان آموزش‌ها به رشته کودکاری با ۱۶/۰۷ درصد اختصاص دارد.

جدول ۸ - کد رشته، عنوان رشته، زمینه، تعداد هنرجو و درصد آموزش‌های فنی و حرفه‌ای هنرستان‌های پسرانه شاخه فنی و حرفه‌ای شهرستان فلاورجان سال تحصیلی ۸۸-۸۹

ردیف	کد رشته	عنوان رشته	زمینه	تعداد هنرجو	درصد
۱	۱۲۱۱	الکتروتکنیک	صنعت	۱۵۴	۳۱/۷۵
۲	۱۱۴۱	مکانیک خودرو	صنعت	۱۵۰	۳۰/۹۲
۳	۱۳۰۱	ساختمان	صنعت	۱۲۲	۲۵/۱۵
۴	۲۵۰۱	کامپیوتر	خدمات	۵۹	۱۲/۱۶
	جمع			۴۸۵	۱۰۰

مرجع: اداره آموزش و پرورش فلاورجان ۱۳۸۸

یافته‌های جدول ۸ حاکی از آن است که در هنرستان‌های پسرانه شاخه فنی و حرفه‌ای رشته الکتروتکنیک با ۳۱/۷۵ درصد در رده اول و رشته کامپیوتر با ۱۲/۱۶ درصد در رده آخر این آموزش‌ها جای دارند.

بحث و نتیجه گیری

این پژوهش تناسب بین نیازهای شهرستان فلاورجان در بخش صنعت با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای هنرستان‌های دخترانه و پسرانه شهرستان در سال تحصیلی ۱۳۸۸-۱۳۸۹ را مورد بررسی قرار داده است و یک پژوهش کاربردی بشمار می‌رود.

پرسش نخست: نیازهای شهرستان فلاورجان در بخش صنعت کدامند؟

بر اساس یافته‌های جدول ۲ که براساس نیازستجی از کارفرمایان بخش صنعت شهرستان تنظیم شده است، نیازهای شهرستان در بخش صنعت، به ترتیب اولویت عبارتند از: رشته

ریخته گری با ۸۴/۵۳ درصد از نظرات، آموزش های فنی و حرفه ای در زمینه جوشکاری با ۴۸/۰۷ درصد، تراشکاری با ۴۶/۱۵ درصد، الکترونیک صنعتی و کاربری PIC با ۴۴/۲۳ درصد، برق صنعتی با ۳۸/۴۶ درصد، نقشه کشی صنعتی با ۳۴/۶۱ درصد، مکانیک خودرو با ۲۸/۸۴ درصد، مکانیک صنایع با ۹۲/۰۷ درصد، طراحی بسته بندی با ۲۵ درصد، ماشین ابزار، آبکاری فلزات و الکتروتکنیک با ۲۳/۰۷ درصد، ساختمان و قالب سازی فلزی با ۱۵/۳۸ درصد، رنگ کاری مصنوعات چوبی و حسابداری با ۱۳/۴۶ درصد، ورقکاری و مدلسازی با ۱۱/۵۳ درصد، استخراج معدن و گرافیک کامپیوتری با ۹/۶۱ درصد، کاربری دستگاه CNC چوب با ۵/۷۶ درصد، امور اداری و نساجی با ۳/۸۴ درصد.

هم چنین نتایجی که براساس تحلیل استناد در بخش صنعت شهرستان بدست آمده است و وضعیت موجود این بخش شهرستان را نشان می دهد، بیانگر آن است که کارگاههای صنعتی موجود شهرستان فلاورجان در گروههای صنعتی صنایع، ماشین آلات و تجهیزات، صنایع غذایی و دارویی، صنایع نساجی، پوشاک و چرم، صنایع معدنی (کانی غیر فلزی) فعالیت دارند و در زمینه تولید منسوجات، صنایع چوب، تولید کک و فراورده های بدست آمده از نفت، تولید مواد شیمیایی، تولید محصولات کانی غیر فلزی، تولید فلزات اساسی، تولید محصولات فلزی غیر فایبریکی به جز ماشین آلات، تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده، تولید ماشین آلات مولد و انتقال برق و دستگاههای برقی، تولید مبلمان، تولید محصولات غذایی، تولید کاغذ و محصولات کاغذی فعالیتهای صنعتی خود را ارائه می دهند (Khania, 2004).

براساس یافته های جدول ۳ تعداد صنایع شهرستان ۲۳۴ کارگاه می باشد و ۱۰۹۳۸ نفر در این کارگاهها مشغول بکار می باشند. هم چنین، معادن فعال شهرستان، ۳ معدن می باشد. هم چنین براساس یافته های جدول ۴ تعداد شاغلان معادن شهرستان ۶۷۰ نفر شامل: ۲۶۱ نفر کارگر ماهه، ۱۲ نفر تکنسین، ۲۰ نفر مهندس، ۸۴ نفر امور حمل و نقل و ۲۹۳ نفر سایر کارکنان اداری، مالی و خدماتی می باشند.

بر اساس یافته های جدول ۵ که رشته های موجود هنرستان های کاردانش دخترانه شهرستان را نشان می دهد، مشاهده می شود در ستون مربوط به زمینه صنعت و در گروه عمران رشته معماری داخلی ۳/۶ درصد و رشته نقشه کشی ساختمان ۳/۱۶ درصد موجود می باشد. بر اساس یافته های جدول ۶ که رشته های موجود هنرستان های کاردانش پسرانه شهرستان را نشان می دهد، مشاهده می شود در ستون مربوط به زمینه صنعت رشته های نقشه کشی صنعتی، جوشکاری برق و آرگون، جوشکاری برق و گاز، تاسیسات حرارتی - برودتی، ماشین ابزار، تعمیر موتور و برق خودرو، تعمیر موتور خودرو، در گروه مکانیک و رشته های تابلو سازی برق صنعتی، برق ساختمان، برق صنعتی،

کاربری کنترل کننده‌های PVC در گروه برق و رشته آبکاری فلزات در گروه شیمی وجود دارد. بر اساس یافته‌های جدول ۷ که رشته‌های موجود هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای دخترانه شهرستان را نشان می‌دهد مشاهده می‌شود در زمینه صنعت رشته‌ای دایر نمی‌باشد. براساس یافته‌های جدول ۸ که رشته‌های موجود هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای پسرانه شهرستان را نشان می‌دهد، مشاهده می‌شود در زمینه صنعت رشته‌های مکانیک خودرو، الکتروتکنیک و ساختمان موجود می‌باشد. کما این‌که برخی از رشته‌های زمینه خدمات هم می‌تواند نیاز بخش صنعت باشد و این بخش را پشتیبانی نماید.

- پرسش دوم: آیا بین نیازهای شهرستان فلاورجان در بخش صنعت با آموزش‌های فنی و حرفه ای هنرستان‌های دخترانه و پسرانه در این شهرستان تناسب وجود دارد؟

از تلفیق یافته‌های جدول ۲ که نیازهای بخش صنعت شهرستان از دیدگاه کارفرمایان بخش صنعت را نشان می‌دهد با یافته‌های ۴ جدول‌های ۵ و ۶ و ۷ و ۸ که آموزش‌های فنی و حرفه‌ای موجود هنرستان‌های کاردانش و فنی و حرفه‌ای دخترانه و پسرانه شهرستان را نشان می‌دهد. می‌توان جدول ۹ که بیانگر رشته، درصد موجود رشته در هنرستان‌های شهرستان و درصد نیاز سنجیده شده براساس نیازسنجی از دیدگاه کارفرمایان بخش صنعت شهرستان می‌باشد را استخراج نمود که بر اساس آن می‌توان میزان تناسب بین نیازهای شهرستان در زمینه صنعت با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای هنرستان‌های دخترانه و پسرانه شهرستان را مشاهده نمود.

جدول ۹- تناسب نیازهای شهرستان فلاورجان در بخش صنعت با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای هنرستان‌های دخترانه و پسرانه شهرستان سال تحصیلی ۱۳۸۹-۱۳۸۸

زمینه	گروه	زیر گروه	رشته	درصد موجود در نیاز هنرستان- شده	درصد در نیاز	ملحوظات
صنعت	مکانیک	ساخت و تولید	تراشکاری	۱۵	۰	با وجود نیاز ۱۵/۴۶ درصدی، این رشته در هنرستان‌های شهرستان ارائه نمی‌شود.
	نقشه کشی	صنعتی	نقشه کشی صنعتی	۶۱	/۴۷	رشته مهارتی نقشه کشی صنعتی موجود در هنرستان‌های پسرانه کاردانش.
	مکانیک	صنایع	مکانیک	۹۲	۰	با وجود نیاز ۹۲/۲۶ درصدی بخش صنعت شهرستان، این رشته در هنرستان‌های شهرستان ارائه نمی‌شود.
	ماشین ابزار			۰۷	/۹۲	رشته مهارتی ماشین ابزار موجود در هنرستان- های کاردانش پسرانه متناسب با این نیاز بخش
				۲۳/۱۴		

تناسب بین نیازهای بخش صنعت با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای ...

صنعت می‌باشد.						
با وجود نیاز ۱۵/۳۸ درصدی بخش صنعت شهرستان، این رشته در هنرستان‌های شهرستان ارائه نمی‌شود.	۳	۰		فالب سازی		
رشته مهارتی جوشکاری برق و گاز و جوشکاری برق و آرگن موجود در هنرستان‌های پسرانه کاردانش مناسب با این نیاز می‌باشد.	۰/۷	۷/۸		جوشکاری	سازه‌های	جوشکاری
با وجود نیاز ۱۱/۵۳ درصدی بخش صنعت شهرستان، این رشته در هنرستان‌های شهرستان ارائه نمی‌شود.	۵	۰		ورقکاری		فلزی
۸/۵۹ درصد از آموزش‌های فنی و حرفه‌ای شاخه کاردانش در بخش پسران به این رشته اختصاص دارد اما این رشته در راستای نیاز بخش صنعت شهرستان در زمینه مورد بررسی نمی‌باشد.	۰	۱/۵۹	۸	تعمیر موتور و برق خودرو	عیب‌یابی و تعمیر	
رشته مهارتی مکانیک خودرو موجود در هنرستان‌های کاردانش پسرانه مناسب با این نیاز بخش صنعت می‌باشد.	۸	۹/۲	۳۰	مکانیک خودرو		
با وجود نیاز ۱۳/۴۶ درصدی بخش صنعت شهرستان، این رشته در هنرستان‌های شهرستان ارائه نمی‌شود.	۴۶	۰		رنگکاری	صنایع	
۴/۷۷ درصد از آموزش‌های فنی و حرفه‌ای شاخه کاردانش در بخش پسران به این رشته اختصاص دارد اما این رشته در راستای نیاز بخش صنعت شهرستان در زمینه مورد بررسی نمی‌باشد.	۵/	۰		مصنوعات چوبی	صنایع	چوبی
با وجود نیاز ۹/۶۱ درصدی بخش صنعت شهرستان، این رشته در هنرستان‌های شهرستان ارائه نمی‌شود.	۶۱	۰		کاروری	TASISAT	
۳/۴ درصد از آموزش‌های فنی و حرفه‌ای شاخه کاردانش در بخش پسران به این رشته اختصاص دارد اما این رشته در راستای نیاز بخش صنعت شهرستان در زمینه مورد بررسی نمی‌باشد.	۳/۴	۰		دستگاه CNC	TASISAT	تاسیسات
با وجود نیاز ۹/۶۱ درصدی بخش صنعت شهرستان، این رشته در هنرستان‌های شهرستان ارائه نمی‌شود.	۹/	۰		استخراج معدن	معدن	
با وجود نیاز ۳/۸۴ درصدی بخش صنعت شهرستان، این رشته در هنرستان‌های شهرستان ارائه نمی‌شود.	۸	۰		نساجی عمومی	نساجی	
رشته الکترونیک موجود در هنرستان‌های شاخه فنی و حرفه‌ای مناسب با این نیاز بخش صنعت می‌باشد.	۰/۷	۱/۷۵	۳۱	الکترونیک	الکترونیک	برق
۴/۸ درصد از آموزش‌های فنی و حرفه‌ای شاخه کاردانش در بخش پسران به این رشته اختصاص دارد اما این رشته در راستای نیاز بخش صنعت شهرستان در زمینه مورد بررسی نمی‌باشد.	۰	۴/۸		برق ساختمان		
نیاز بخش صنعت شهرستان بیشتر از میزان درصد	۴۶	۱/۶۱		برق صنعتی		

ارائه این رشته در هنرستان‌های پسران شاخه کارداش می‌باشد.	۳۸/۱	۱۰						
با وجود نیاز ۴۴/۲۳ درصدی بخش صنعت شهرستان، این رشته در هنرستان‌های شهرستان ارائه نمی‌شود.	۲۳	۰	الکترونیک	الکترونیک	صنعتی			
۶۱/۳ درصد از آموزش‌های فنی و حرفه‌ای شاخه کارداش در بخش دختران به این رشته اختصاص دارد اما از نظر کارفرمایان بخش صنعت شهرستان این رشته از نیازهای بخش صنعت شهرستان نمی‌باشد.	۰	/۶۱	معماری	معماری	عمران	معماری		
۳/۱۶ درصد از آموزش‌های فنی و حرفه‌ای شاخه کارداش در بخش دختران به این رشته اختصاص دارد اما از نظر کارفرمایان بخش صنعت شهرستان این رشته از نیازهای بخش صنعت شهرستان نمی‌باشد.	۰	/۱۶	نقشه‌کشی	نقشه‌کشی	ساختمان	ساختمان		
با وجود نیاز ۵۳/۸۴ درصدی بخش صنعت شهرستان، این رشته در هنرستان‌های شهرستان ارائه نمی‌شود.	۸	۰	ریخته‌گری	متالورژی	مواد	مواد		
با وجود نیاز ۱۱/۵۳ درصدی بخش صنعت شهرستان، این رشته در هنرستان‌های شهرستان ارائه نمی‌شود.	۵	۰	مدل‌سازی					
رشته مهارتی آبکاری فلزات موجود در هنرستان‌های پسرانه شاخه کارداش متناسب با این نیاز بخش صنعت می‌باشد.	۷	/۱۱	آبکاری	شیمی	شیمی	شیمی		
رشته امور اداری موجود در هنرستان‌های شاخه کارداش پسرانه و دخترانه متناسب با این نیاز بخش صنعت می‌باشد.	۷۶	/۷۷	امور اداری	امور اداری	خدمات مالی و اداری	خدمات مالی و اداری		
رشته مهارتی حسابداری مالی موجود در هنرستان‌های پسرانه و دخترانه شاخه کارداش و رشته حسابداری بازارگانی موجود در هنرستان‌های شاخه فنی و حرفه‌ای دخترانه شهرستان متناسب با این نیاز بخش صنعت می‌باشد.	۴۶	/۹۹	حسابداری	امور مالی				
رشته مهارتی گرافیک کامپیوتروی موجود در هنرستان‌های شاخه کارداش دخترانه متناسب با این نیاز بخش صنعت می‌باشد.	۶۱	/۰۸	گرافیک	هنرهای تجسمی	هنر	هنر		
رشته مهارتی طراحی بسته‌بندی موجود در هنرستان‌های شاخه کارداش دخترانه متناسب با	۹/۹	۱۱	کامپیوتروی					
این نیاز بخش صنعت می‌باشد.	۲۵	/۶۹	طراحی					
بسته‌بندی	۷							

این نیاز بخش صنعت می‌باشد

توزیع رشته‌های فنی و حرفه‌ای بدون درنظر گرفتن شرایط و استعدادهای خدادادی منطقه و نیاز بخش‌های اقتصادی و اجتماعی افزون بر این که اتلاف سرمایه‌های آموزشی را بهمنبال دارد، شرایط نامناسب کاریابی را برای دانش آموختگان بوجود می‌آورد. حل این مهم به بررسی و تشخیص اولویتها و شرایط اقلیمی مناطق و همچنین، کسب آگاهی عمیق به تمام جوانب در زمینه سرمایه‌گذاری‌های بعدی نیاز دارد. ویژگی‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی منطقه فلاورجان بسته مناسب برای گسترش برنامه‌های آموزش فنی و حرفه‌ای در زمینه صنعت می‌باشد. پژوهشگر که تجربه کاری در سمت مشاور هنرستان‌های کارداش و فنی و حرفه‌ای را داشته است و با دانش آموختگان شاخه‌های فنی و حرفه‌ای از نزدیک ارتباط داشته، بارها شاهد بیکاری یا عدم ارتباط شغل با رشته تحصیلی این عزیزان بوده، همواره این پرسش را در ذهن پرورانده که چرا سرمایه‌های عظیمی که در این راه صرف شده باید به اینجا ختم شود؟

براساس یافته‌های جدول ۹ مشاهده می‌شود که نیازهای شهرستان در بخش صنعت با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای موجود در هنرستان‌های دخترانه و پسرانه شاخه کارداش و شاخه فنی و حرفه‌ای در رشته‌های جوشکاری، برق صنعتی، الکترونیک، نقشه کشی صنعتی، مکانیک خودرو، طراحی بسته‌بندی، ماشین ابزار آبکاری فلزات، ساختمان، حسابداری، گرافیک کامپیوتی و امور اداری به‌گونه نسبی تناسب دارند. همچنین یافته‌های این جدول بیانگر آن است که آموزش‌های فنی و حرفه‌ای زمینه صنعت موجود در هنرستان‌های دخترانه و پسرانه شاخه کارداش و شاخه فنی و حرفه‌ای در رشته‌های تاسیسات حرارتی - برودتی، برق ساختمان، نقشه کشی ساختمان، معماری داخلی، تعمیر موتور و برق خودرو متناسب با نیاز صنعت شهرستان در زمینه مورد بررسی نیستند.

توسعه سرمایه‌گذاری در بخش صنعت و معدن به عنوان محور توسعه اقتصادی کشور بشمار می‌رود و بخش صنعت و معدن یکی از ارکان ایجاد اشتغال پایدار می‌باشد. بخش‌های دیگر توسعه اقتصادی و اجتماعی نظیر کشاورزی، گردشگری و ارتقاء سطح رفاه عمومی نیز به‌گونه مستقیم وابسته به توسعه این بخش است. ارتقاء و ارتباطات قوی‌تر بین آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و صنعت امری حیاتی است و بدون این همکاری آموزش فنی و حرفه‌ای نمی‌تواند پاسخی سریع و موثر به نیازهای صنعت بدهد (Sadri, 2005).

بر اساس یافته‌های پژوهش رشته‌های ریخته‌گری، جوشکاری، الکترونیک صنایع، مکانیک صنایع، قالب‌سازی فلزی، رنگ‌کاری مصنوعات چوبی، ورقکاری، مدل‌سازی، استخراج معدن در شاخه کارداش و رشته‌های متالورژی، صنایع فلزی، ساخت و تولید، صنایع چوب و کاغذ، سازه‌های

فلزی و معدن در شاخه فنی و حرفه‌ای، از جمله رشته‌های پیشنهادی جهت ارائه در هنرستان‌های دخترانه یا پسرانه شاخه کاردانش و شاخه فنی و حرفه‌ای شهرستان فلاورجان می‌باشد.

References

- Abdelkarim A.(2003). technical and vocational education and training in the Philippines. International Journal of Manpower, 18: 675-701.
- Emadzadeh M.2003. Economics of Education. Esfahan: Jahad Daneshgahi publisher.496p.
- Fathi Vajargah.(2007). Curriculum Planing. Tehran: Iranzamin publisher.232p.
- Hoachlander g.(2005). Does vocational education have a role to play in high school reform? Education week, 2: 38- 48.
- Khania p, Kianersi N ,Karimi S .(2004). Touring in Falavarjan a View to Natural and Cultural Attractions. Esfahan:Ghazal publisherS. 184p.
- Khalaghi A A.(2002). Review of Technical and Vocational Education in Iran Over Some of Australia's Technical and Vocational Education.Journal of Research .18: 2-3.
- Lumby J.(2005).Restructuring vocational education in hong kong. Internationalnal Journal of Education Management. 14:16-23.
- Mirahmadi S Z.(2008).Study the Ofrate Absorption of the Alumni and the Rate of Suitability of Vocational Training with Regional climatic condition in Farsan Tounship.A Thesis Submitted in Partial fulfillment of the Requirements for the Degree M.Sc.Factuly of Educational Sciences and Psychology.Islamic Azad University Khorasan Branch.
- Mopinga DM .Barnett MF. Redman DH. (2005). Examining the purpose of technical education in Zimbabwe' s high school.Internatoinal at ional Education Journal. 6: 75- 83.
- Sadri A.(2005).Tecnical and Vocational Education in 1400. Tehran:Education publisher.42p.
- Salehi K Zeinabadi H Parand K. (2009). A Study on the Implementation of the Systematic for Quality Evaluation Girl's (TVS): Acase of Evaluating Girls TVS in Tehran. Journal of Educational Innovation 29:152-203.
- Shariatzadeh M.(2003). A Survey of the Academic and OccupationaL Statuses of Iranian High School Graduates Majoring in Agriculture.Journal of Education 76:7-32.
- Small J. (2004). A model for conducting a quantitative and qulitive longitudinal follow -up study of selected community college professional technical program participants ED. d, university of Idaho. Available from : <http://www.proquest.umi.com/pqdweb?did=8284808021&sid=2&fmt=2>

TontopasW. (2002). Vocational and education and developing contries. Journal of Social Status. 12: 18-14.

Winng A.(2005). vocational education in Australia. The journal of Education Frain: 35: 85-100.

Woods D.(2008). the impact of vocational education and training on transition to work for young people in Australia the Journal Education +Training, 50: 465- 483.